

С П Р А В К А

по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове за отразяване на постъпилите предложения и становища от обществените консултации проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с Постановление № 198 на Министерския съвет от 2011 г. (обн., ДВ, бр. 55 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2014 г., бр. 57 от 2015 г., бр. 5 и бр. 27 от 2019 г., бр. 62 от 2021 г., бр. 36 от 2022 г.)

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети / неприети	Мотиви
1.	<p style="text-align: center;">Икономически университет – Варна</p> <p>Предложението е получено чрез ССЕВ.</p>	<p>Подкрепя предложените текстове.</p> <p>Визовата политика е сред най-важните фактори, влияещи пряко върху интернационализацията на висшите училища в Република България. Икономически университет-Варна нееднократно е иницирал и подкрепял действия в посока облекчаване на визовия режим за надеждни и изрядни кандидати за студенти и същевременно увеличаване на изискванията в текстовете, спомагащи за отстраняване на рисковете за сигурността и риска от незаконна миграция към ЕС.</p> <p>Предложените текстове отговарят на тези условия и ще допринесат за по-цялостна интернационализация на висшето образование у нас, без това да се за сметка на националната ни сигурност.</p>	Приема се за сведение.	
2.	<p style="text-align: center;">Съвет на ректорите на висшите училища в Република България</p> <p>Предложението е получено чрез Портала за обществени консултации.</p>	<p>В изпълнение на намеренията си да участва активно в подпомагане на работата на държавната администрация във връзка с регулиране на процесите във висшето образование Съветът на ректорите потърси мнението на висши училища и университети във връзка с предлаганите промени в нормативния акт, предмет на настоящото обсъждане.</p> <p>Въпросът за приоритизирането и улесняването на процедурите по издаване на визи за студенти и кандидат-студенти от страни извън Европейския съюз е от жизненоважно значение за развитие на българските университети и висши училища. Последователно Съветът на ректорите е поставял тази тема за обсъждане пред ресорния Министър на образованието и науката, вкл. е представял и свои публични идеи за реформирането на тези процедури с оглед постигане на конкурентоспособност при равни други условия с други страни от Европейския съюз, а вече и Шенгенското пространство, които подхождат много по-гъвкаво при регулирането и кадровото обезпечаване на техния развой.</p>	Не се приема.	<p>Министерството на външните работи не приема предложенията в становището на Съвета на ректорите на висшите училища в Република България по следните причини:</p> <p>1. Създаването на предложената от Съвета на ректорите „бърза писта“, съгласно която в чл. 12, ал. 1 от Наредбата да се предвиди изрично, че за подаване на заявление за издаване на виза на основание обучение във висше учебно заведение общият срок не се прилага е неприемливо, тъй като обучението на територията на страната по никакъв начин не е и не представлява извънредно</p>

Независимо от активността ни през последните години в Доклада във връзка с проекта за изменение и допълнение на нормативния акт на г-н Иван Кондов — министър на външните работи, важноста за изменение и облекчаване на визовата политика на Република България е отчетена единствено като инструмент за улесняване на туризма и бизнеса, но не и за развитието и стабилността на висшите училища в Република България.

Вярваме, че това не е израз на нежелание да бъде обърнато внимание към съществуващите проблеми в тази материя, а е по-скоро липса на междуинституционален поглед върху комплексния проблем, който поставяме, като сме готови да сътрудничим на всички ангажирани в процесите институции за намиране на рационално и ефективно решение.

В израз на тези наши намерения предлагаме да бъде създадена т.нар. „бърза писта“ за издаване на визи за такива лица, с оглед обстоятелството, че започването на учебната година на българските университети е фиксирана и сроковете, в които нашите дипломатически и консулски представителства обработват и одобряват исканията за визи значително надвишават разумните, при които потенциален кандидат-студент би избрал България като място за своето бъдещо обучение.

За тази цел настояваме в чл. 12, ал. 1 на Наредбата, това изключение относно сроковете за подаване на искането за виза преди срока на планираното посещение, да се включи и искането за издаване на виза във връзка с обучение във висшето училище.

По този начин чл. 12, ал. 1 би придобил следния вид:

„Чл. 12. (1) (Изм. и доп. — ДВ, бр. 62 от 2021 г., в сила от 27.07.2021 г.) Заявлението за издаване на виза се подава по образец съгласно приложение № 2 не по-рано от 6 месеца преди датата на планираното пътуване, лично или чрез пълномощен представител, с изключение на случаите на обучение във висше училище, по хуманитарни причини и в случаите по ал. 3, а за морските лица, действащи в изпълнение на своите задължения, не по-рано от 9 месеца преди началото на планираното посещение. Заявлението се подава не по-късно от 15 календарни дни преди началото на планираното посещение, а в обосновани индивидуални случаи на спешност може да се разреши подаването на заявления по-късно от 15 календарни дни преди началото на планираното посещение.“

Логична мярка е и улесняването на процедурите като се допусне подаване на заявление за издаване на визи не само лично от

или форсмажорно обстоятелство, което чуждестранният гражданин (кандидат-студент) не е могъл да предвиди и предварително да съобрази или планира.

На следващо място и във връзка с горепосоченото, обръщаме внимание, че в действащия текст на чл. 30, ал. 4 от НУРИВОВР е предвидена ускорена процедура по вземане на решение за заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване на граждани на трети страни по реда на чл. 24в от Закона за чужденците в Република България от 20 календарни дни, което е значително по-благоприятен срок от общия, който е до 35 работни дни.

В тази връзка, Министерството на външните работи счита, че настоящата подзаконова нормативна уредба създава достатъчно гаранции и използва случая да отправи предложение към висшите учебни заведения да обмислят възможността за корекция на сроковете, които самите те определят за прием на чуждестранни студенти.

2. Невъзможно е заявленията за издаване на визи да се подават от „легитимирани представители на висшите училища“, тъй като при подаване на заявлението се събират и обработват лични данни, включително биометрични данни на кандидата. Освен това не става ясно какви точно са тези „легитимирани представители на

кандидат-студентите, но и от легитимирани представители на висшите училища, където те са приети да се обучават.
Такава промяна може да бъде въведена чрез изменение на чл. 12, ал. 3 на Наредбата:

„Чл. 12, ал. 3 Кандидатите се явяват лично за подаване на заявлението освен в случаите, когато става въпрос за виза за обучение във висше училище, има сключен договор с външен Доставчик на услуги, ползват се услугите на акредитиран търговски посредник или на почетен консул. Изключение от правилото за лично явяване може да се допуска в случаите, когато от кандидата са събрани биометрични данни в предходните 59 месеца.“

„Чл. 12, ал. 5 При подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване не се допускат изключения от изискването за лично явяване, освен за визи за обучение във висше училище.“

Съветът на ректорите подкрепя внесените в чл. 21 на Наредбата изменения с предложените от Министъра на външните работи промени, като счита, че те следва да бъдат допълнени със създаването на допълнителна ал. 8, като настоящите ал. 8 и 9 се преномерират съответно на 9 и 10:

„Чл. 21, ал. 8: По отношение на лицата, подали искане по реда на ал. 6 за издаване на виза „D“ като студенти, приети за обучение във висше училище в Република България се издава такава за срока по чл. 9, ал. 2 и ограничена териториална валидност за територията на Република България. Задължителното интервю се провежда от компетентния орган при пристигането им в България. Тази виза може да бъде анулирана при условията на чл. 34 от Визовия кодекс или да бъде издадена виза „D“ за срока на обучение на лицето.“

В заключение Съветът на ректорите остава отворен за провеждане на диалог с всички заинтересувани държавни институции, имащи отношение и компетентност по темата. Той вече е предприел стъпки да се превърне в инициатор за създаване на междуведомствена работна група, която да обсъди настоящите и други предложения за изменение в законодателството с цел постигане на баланс между нуждата от спазване на изискванията за сигурност, необходими за опазване на външните граници на Европейския съюз и вътрешните ни интереси, свързани с развитие на българското висше образование и осигуряване на висококвалифицирани бъдещи специалисти за националната икономика.

висшите училища“ и липсата на нормативен акт, в който е уреден техният статут и функционални задължения.

3. Предложението за създаване на допълнителна ал. 8 в чл. 21 е неясно и неаргументирано. Тъй като издаването на виза с ограничена териториална валидност на първо място е съгласно Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на ЕС, който се отнася за визите за краткосрочен престой (до 90 дни) и в чиято разпоредба на чл. 2, т. 4 е посочено, че визата с ограничена териториална валидност е валидна за територията на една или няколко държави-членки, но не за всички държави-членки.

На следващо място, визата за дългосрочно пребиваване не може да е с ограничена териториална валидност, тъй като, макар и национална виза, съгласно Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 1985 г., същата дава право на притежателя ѝ да премине през територията на другите страни от Шенгенското пространство с цел да влезе на територията на държавата, която е издала визата. Следва също да се отбележи, че общо правило във визовата процедура е интервюто с кандидата да се провежда винаги на предварителен етап, преди да се вземе решение за издаване на виза или отказ за издаването ѝ.

			<p>Необходимостта от интервю се определя от консулството въз основа на преценката, наред с другото, на общия миграционен риск на дадено място. Чрез провеждането на интервю се получава допълнителна информация от кандидата, за да се установи надеждността на информацията, свързана със заявлението, особено в местата, където броят на фалшивите/подправените документи е висок.</p> <p>В допълнение към горепосоченото бихме искали да отбележим, че анулирането на визи на основание чл. 34 от Визовия кодекс е приложимо единствено по отношение на шенгенските визи. Правното основание за анулиране и отмяна на национални визи (тип „D“) е регламентирано в Допълнителните разпоредби на Закона за чужденците в Република България.</p> <p>В заключение използваме възможността да заявим, че Министерството на външните работи също е и остава отворено за диалог с всички заинтересовани институции по темата.</p>
--	--	--	--

ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР НА МВнР:

/ П /

СВЕТЛАН СТОЕВ